

Asad zavrnil ponudbo ZDA za posredovanje

Sirijski predsednik odklanja razgovore z Izraelom o novem, delnem dogovoru na Golan-skem višavju.

KUVAJT, Kuv. — Tukajšnji list "Al Rai al-Aam" poroča, da je predsednik Sirije Hafez Asad odklonil ponudbo ZDA za posredovanje z Izraelom in izjavil, da "je prepričan, da je Siriji na razpolago sovjetsko orožje". Asad je bil pred pretekli teden na enodnevnem obisku v Moskvi, razgovore pa sta nato tam nadaljevala zunanji minister Khaddam in obrambni minister gen. Tlas.

Izgleda, da so se morali razgovori zaključiti v zadovoljstvo Sirije. Ta je nejevoljna na Egipt zaradi njegovega novega delnega sporazuma z Izraelom. ZDA so ob sklepanju tega sporazuma obljubile, da bodo posredovale tudi za nov sporazum med Sirijo in Izraelom.

Asad je ponudbo odklonil, ker zahteva, da se Izrael umakne s celotnega Golanskega višavja, kar pa seveda Izrael odločno zavrača. V Jeruzalemu prav nič ne taje, da sploh nimajo namere, da bi se z Golanskega višavja umaknili, vsaj ne v večjem obsegu. Večji del tega višavja hoče Izrael iz razloga varnosti, ker so od tam Sirijci streljali na izraelske naselja pod njim, dokler niso junija 1967 Izraelci Golanskega višavja zasedli. Od tam obvladujejo pota proti Damasku in to seveda ne gre v račun Siriji.

Med tem poteka sedanji sporazum o četah Združenih narodov v nevtralnem, razoroženem pasu na Golanskem višavju med Sirijci in Izraelci. Če ga Sirija ne bo obnovila, bo povečana nevarnost za nov vojni spopad.

Izrael ima 6 do 10 atomskih bomb?

CHICAGO, Ill. — Znani časnikar Heikal, bivši uradnik kairskega dnevnika Al Ahram, je v svojem nagovoru Zvezi arabsko-ameriških graduantov univerz trdil, da ima Izrael verjetno več kot 6, pa manj kot 10 atomskih bomb na letalskem oporišču pri mestu Eilat.

Heikal je bil zaupnik pokojnega Naserja, pa nekaj časa tudi sedanjega predsednika Egipta Sadata. Kje je zvedel, da imajo Izraelci atomske bombe in koliko, Heikal ni povedal.

Nobelovi nagrajenci za fiziko in kemijo

STOCKHOLM, Sved. — Nobelovo nagrado za fiziko si delijo Amerikanec James Rainwater, Danec Aage N. Bohr in v Chicagu, Ill., rojeni sedanji danski državljani Ben R. Motieson, nagrado za kemijo pa Britanec John W. Cornforth in v Sarajevu v Jugoslaviji rojeni sedanji švicarski državljani Vladimir Prelog.

Gradnja domov spet zastaja

WASHINGTON, D.C. — Pretekli mesec je bilo začeti 2% manj novih stanovanj kot v avgustu. Bilo je na letni ravni 1,240,000 novih stanovanj, 7% vsej kot v istem času lani.

Največji padec — 8% je bil v gradnji enodružinskih hiš.

Za bodoče gradnje je bilo v septembru izdanih 8% več dovoljenj kot v avgustu.

NE DAJO MU MIRU — Richard Helms, sedanji poslanik ZDA v Iranu, je bil več let direktor CIA. Ko sedaj kongresna odbora preiskujeta delovanje obveščevalnih služb, kličeta R. Helmsa vedno znova pred sebe.

Slanina vir raka?

Poljedelsko tajništvo je označilo slanino — bacon —, ki jo večina ljudi v naši deželi je skupaj z jajci za zajtrk, za "najnevarnejšo hrano na trgu".

WASHINGTON, D.C. — "Slanina z jajci" je običajen zajtrk velikega dela ljudi v naši deželi. Letno prodajo okoli 1.6 milijonov slanine — bacona — za človeško prehrano. Lepo ocvrta baco, ki hrusta pod zobmi, je res okusen, toda doslej nismo še slišali, da spada med "najnevarnejšo hrano v naših trgovinah".

V poljedelskem tajništvu pravijo, da bodo morali njegovo prodajo prepovedati, če ne bo mesna industrija našla drugega varnejšega načina ohranjanja te slanine pred pokvarjenjem. Nevarnost za človeško zdravje ni v sami slanini, ampak v natrijevem nitratu — vrsti soli —, s katero slanino predelajo, da se ne pokvari.

Ta način ohranjanja so v zadnjih 18 mesecih podrobno proučili in prišli do zaključka, da spada med najnevarnejše vires — raka. Natrijev nitrat se namreč v določenih količinah veže z drugimi kemikalijami in nastane pri tem nitrosamine, ki je znan kot nevaren povzročitelj raka.

Gospodarstvo ZDA v boljšem položaju

PARIZ, Fr. — Gospodarstvo ZDA bo prihodnje leto rastle na ravni 5-6% ob izločitvi inflacije, med tem ko bodo gospodarstva držav Evropske gospodarske skupnosti rastle na stvarni ravni (po izločitvi inflacije) le 2%.

Do takega zaključka so prišli diplomati in gospodarski strokovnjaki, ki pripravljajo sestanek voditeljev glavnih držav svobodnega sveta v Parizu sredi prihodnjega meseca.

Poleg predsednika ZDA Forda bodo navzoči na tem sestanku predsednik Francije Giscard kot gostitelj, predsednik britanske vlade Wilson, nemški kancler Schmidt, predsednik italijanske vlade Moro in predsednik japonske vlade. Napovedujejo, da se bo razgovorov udeležil tudi predsednik kanadske vlade Trudeau.

Vremenski prerok

Delno oblačno in toplo. Najvišja temperatura okoli 65 F (19 C).

Kissinger ni vzel kitajskega svarila pred detento prehudo

Ameriški državni tajnik pripravlja v Pekingu vse potrebno za obisk predsednika Geralda R. Forda v drugi polovici novembra.

PEKING, Kit. — Ameriški državni tajnik Kissinger, ki je v nedeljo priletel sem, da pripravi vse potrebno za obisk predsednika Forda drugi mesec in se pomeni o spornih in neresenih vprašanjih med LR Kitajsko ter ZDA, na njemu v čast prirejenem banketu ni svarila pred detento vzel prehudo.

Podpredsednik vlade Teng Hsiao-ping je ameriško popuščanje Sovjetski zvezi označil za nevarno in svaril, da je mogoče odnose z ZSSR reševati le na temelju "to za to". "Če kdo utemeljuje svoje stališče na utvarah, na napačnih upih ali željah namesto na stvarnosti in tako postopa, podpira načrte ekspanzionizma in se izpostavlja težkim posledicam," je razlagal Kitajec defetno svojemu ameriškem gostu.

Kissinger je na Tengovo svarilo odgovoril, da se ZDA trudijo, da bi "se izognile nepotrebnemu soočenju", pa izjavil, da bodo nastopile proti mednarodnemu nasilju, kadar bo res treba. Dodal je še: "Vsaka dežela vodi politiko, ki najbolj odgovarja njenim lastnim potrebam."

Kissingerjeva okolica kitajskega svarila ni jemala preveč zares, ameriški diplomati so trdili, da bi bilo presenečenje, če bi LR Kitajski ne kritizirala ob taki priložnosti Ameriko zaradi njenega odnosa do Sovjetske zveze.

Ameriški državni tajnik je bil ob svojem prihodu na Kitajsko vljudno in prijazno sprejet. Zunanji minister ga je pričakal na letališču in ga toplo pozdravil. Poročila pravijo, da poteka razgovori v prijateljskem razpoloženju. Ker sta Mao in Ču En-laj zaradi starosti in slabega zdravja nesposobna za kak napor, se Kissinger razgovarja s podpredsednikom vlade Tengom, ki je sedaj dejanski voditelj LR Kitajske in v zunanjim ministrom Chiao Kuan-hua.

Včeraj sta imela Kissinger in Teng dva razgovora, dopoldne enega in popoldne drugega. Skupno sta se razgovarjala nad štiri ure.

TRI SUHA LETA ZA MESTO NEW YORK

NEW YORK, N.Y. — Mesto se je pretekli petek komaj rešilo finančnega poloma, sedaj pa ima pred seboj vsaj tri "suha" leta, ko bo moralo varčevati in stiskati na vseh straneh, da se reši iz najhujšega. Njegov župan in državni guverner pri tem še vedno trdita, da brez pomoči zvezne vlade mesta ni mogoče rešiti.

Zakladni tajnik W. Simon je predložil, da naj država New York pomaga mestu s povišanjem prodajnega davka za prihodnja tri leta, prvo leto za 3%, drugo za 2% in tretje za 1%. To bi več kot zadostovalo za kritje obveznosti mesta New York. Guverner Carey je ta predlog že pred časom odklonil in poziva na pomoč Washington.

Nepriistranski proučevalci finančnega položaja in razmer v mestu med tem navajajo nove dokaze, da je mesto zašlo v sedanje težave po lastni krivdi zaradi slabe uprave in neodgovorne finančne politike.

Župan Beame je včeraj slišal pred kongresnim odborom, kjer je predložil in branil zvezno pomoč New Yorku, precej kritike. Kongresniki in senatorji so tekom 10-dnevnega odmora, s katerega so se včeraj vrnili, spoznali, da na splošno v deželi ni dosti volje za reševanje New Yorka iz njegovih denarnih zadreg.

Oman kroji rdečo gverilo

BEJRUT, Lib. — Omanske oborožene sile podprte z izraskimi čistijo zahodne pokrajine Omanske rdečih gverilcev, ki dobivajo podporo iz Južnega Jemena, nekdanje britanske kolonije Aden. Oman sam je prejšnjem uspešnem boju in je zato iskal najprej pomoč pri svojih arabskih sosedih. Ko te ni dobil se je obrnil na Iran.

Iran je poslal v Oman par tisoč svoje pehote, pa tudi topništva in letalstva, boj pa podpirajo ob obali Adenskega zaliva tudi iranske pomorske sile. Savdska Arabija, sosedna Omanska, je nekaj časa gledala na ta iranski poseg v Oman z nejevoljo in sumno. Sedaj se je izgleda s takim položajem pomirila.

Upor se vleče že več let in sul-tan Quabos Bin Said se prizadeva, da bi ga zatrl. Cilj sedanjega njegovega vojaškega nastopa je zasedati in očistiti področje ob meji Južnega Jemena, kar bi naj onemogočilo jemenjsko podporo upornikom.

BEOGRAD NASTOPA PROTI "IZDAJALCEM DOMOVINE"

Stane Dolanc, tajnik izvršnega sveta Centralnega komiteta Zveze komunistov, je v govoru v Novem Sadu izredno ostro nastopil proti stalinistom, označil jih je za "izdajalce naše domovine". Napovedujejo, da bo skupina prijateljev skoraj prišla pred sodišče.

BEOGRAD, SFRJ. — Že nekaj časa vodijo v Jugoslaviji ostro kampanjo proti nasprotnikom samoupravljanja, ki se zavzemajo za obnovu centralizma po zgledu v Stalinovi Sovjetski zvezi. V zadnjih treh mesecih so prišli in zapli kakih 12 "stalinistov" in vse kaže, da sedaj pripravljajo javnost na sodno razpravo proti njim.

Tako je pretekli petek izredno ostro govoril proti stalinistom v Novem Sadu Stane Dolanc, sedanji Titov zaupnik in glavni pomočnik. Imenoval jih je enostavno in naravnost "izdajalce naše domovine".

Včeraj je "Komunist", uradno idejno glasilo Zveze komunistov prijemal neostaliniste, ki da upravljajo v nevarnost samoupravljanje, ko pripravljajo načrte za obnovu centralističnega sistema po zgledu Staninovega režima v Sovjetski zvezi.

Titov režim v Jugoslaviji niha med samoupravo in centralizmom vse od svojega začetka. Takoj po svojem prevzemu oblasti je objavil ustavo, v kateri je posameznim republikam po sovjetskem vzoru dovolil izstop iz federacije, v naslednji ustavi so to pravico črtali in Leka Ranković je s trdo policijsko roko vodil vse iz Beograda. Ko so leta 1964 Rankovića odstavili in izključili iz partije, so krenili v drugo smer, začeli so uvajati "konfederacijo". Ko so na Hrvaškem to vzeli preveč zares, je prišlo "Titovo pismo" jeseni 1971 in z njim krepitev centralne oblasti v federaciji in v partiji. Sedaj se je po vsem sodeč nihalo okrenilo spet v drugo smer.

Iz pičlih virov in govoric ni mogoče razbrati, ali je sedanja kampanja namenjena samo stalinističnemu krilu v Zvezi komunistov ali vključuje tudi boj proti onim pristašem Sovjetske zveze in Kominforma, ki so ustanovili svoje lastno Zvezo komunistov s ciljem sodelovanja s Sovjetsko zvezo in vrnitve Jugoslavije v sovjetski blok. Pripadnike te skupine so lani delno prišli in jih obsodili. Glavni tajnik te Zveze komunistov Vladimir Dapčević pa je v pre-

teklem avgustu nenadno "izgnil" v glavnem mestu Romunije, kamor je prišel z dvema tovarišema na obisk. Izgnili so vsi trije in Dapčevićeva žena v Bruxellesu o možu od tedaj nima nikaškega glasu.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Včeraj je Bela hiša objavila, da je Sovjetska zveza sklenila z ZDA dogovor, v okviru katerega se je obvezala v letih 1976-1981 kupiti letno v ZDA najmanj 6 milijonov ton kornu in pšenice po rednih tržnih cenah. Predsednik Ford je s to objavo istočasno ukinil prepoved prodaje žita ZSSR, ki je bila v veljavi od avgusta. Pogajanja o morebitnem ameriškem nakupu sovjetskega olja se še nadaljujejo.

WASHINGTON, D.C. — V vladnih krogih trdijo, da bo predsednik Ford verjetno podpisal v Kongresu odobreni predlog za finančno pomoč mestu New Yorku, četudi je načelno proti taki pomoči. Zvezna pomoč naj bi rešila mesto pred finančnim polomom in preprečila morebitne škodljive posledice za celotno narodno gospodarstvo. Kongres trenutno za reševanje New Yorka ni prav nič vnet.

LOS ANGELES, Kalif. — Zvezna porota je včeraj sprejela obtožbo 32 let starega Garyja S. DeSura-ja iz Montane in 24 let starega Prestona M. Mayo iz Virginie, da sta kovala zaroto za umor predsednika Forda 5. septembra v Sacramento v Kaliforniji. V smislu obtožnice naj bi hotela položiti v kanal blizu Kapitola bombo. To naj bi De Sure sprožil, Mayo pa naj bi streljal na predsednika. To je bilo isti dan, ko so prišli Lynette Fromme, ko je naperila revolver proti predsedniku Fordu komaj par čevljev od nje.

MOSKVA, ZSSR. — Dr. A. Saharov, ki je dobil Nobelevo nagrado za mir, je vložil prošnjo za vizo, da bi šel nagrado v decembru osebno sprejet v Oslo.

WASHINGTON, D.C. — Po poročilu trgovinskega tajništva je narodno gospodarstvo v tretjem tromesečju letos rastle na stvarni letni ravni 11.2%, največ od leta 1955. Ta rast ni segla na vsa področja v enaki meri. Napovedujejo, da se bo sedanji zagon v naslednjih mesecih umiril na precej nižji ravni.

BEJRUT, Lib. — Tekom včerajšnjih spopadov med kristjani in muslimani v Beirutu je bilo 23 oseb mrtvih, 52 pa ranjenih. Od letošnjega aprila, ko so se ti boji začeli, je bilo v njih skupno mrtvih okoli 6,000 ljudi.

MEXICO CITY, Meh. — Nesreča v podzemni železnici v glavnem mestu je včeraj končala življenje 40 ljudem, kakih 60 pa je bilo ranjenih.

Najvažnejše žito

Koruzo štejejo med najvažnejša žita, četudi sta pšenica in riž kot sredstvo za človeško hrano bolj spoštovana.

Iz Clevelanda in okolice

Asesment—

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala asesment v petek, 24. oktobra, od 5.30 do 7.30 zvečer v dvorani pod cerkvi sv. Vida.

Tajnik Društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ sporoča, da bo pobiral asesment v petek, 24. oktobra, od 6. do 7.30 zvečer v spodnji dvorani SND na 6409 St. Clair Avenue.

Nov odbor—

Slovenski športni klub ima za prihodnje poslovno dobo sledeči odbor: predsednik John J. Vidmar, podpredsednik Louis L. Kuhar, tajnica Jeanette O'Donnell, tel. 692-1361, blagajnik Frank Cerar Jr.

Smrt brata—

Znani rojak Matthew Tekavec z Goller Avenue v Euclidu je sporečil danes jutraj, da mu je umrl v soboto v Mattawamu v Michiganu samski brat Frank Tekavec, rojen 1894 v Ravniku na Blokah v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA leta 1913. Pogreb pokojnika bo jutri, v sredo iz cerkve sv. Janeza Bosca na pokopališču v Mattawamu. Pokojni je poleg Matthewa zapustil v Euclidu tudi brata Antona.

Posebni stražnik

ustretil roparja—

v trgovini žganja—
Včeraj ob 11.45 dopoldne je posebni stražnik Donald J. Coats, star 45 let, ustrelil 36 let starega Mervina L. Scotta v državni trgovini žganij plač na 2539 Lorain Avenue na zahodni strani mesta. Ropar je prišel v trgovino, skočil preko pulta in naperil revolver na 61 let starega uslužbenca Jamesa D. Sanforda z grožnjo, da ga bo takoj ustrelil. Posebni stražnik Coats je našel priložnost in streljal na roparja, pa ga zgrešil. Hitel je nato po svojo puško in roparja ustrelil. Pri njem so našli vrsto osebnih izkaznic z različnimi imeni. Coats je v Scottu spoznal človeka, ki naj bi bil isto trgovino že preje dvakrat oropal.

Bolivija hoče izhod na morje ob Čila in Peruja

SANTIAGO, Čile. — Bolivija je imela lastno obalo, dokler ni bila v vojni s Čilom leta 1879 poražena in je moralo to odstopiti zmagovitemu Čilu. Kljub dolgi dobi Bolivija tega ni pozabila in zahteva sedaj od svojih sosed, da ji odpreta "pot do morja".

Sedanji predsednik Bolivije gen. Banzer pravi, da Bolivija to okno v svet nujno potrebuje za svoj gospodarski razvoj. Upa, da mu bosta Čile in Peru ustregla.

Indonezija znižala cene nekaterim vrstam olja

DŽAKARTA, Indonez. — Indonezijska državna petrolejska družba je tiho znižala ceno nekaterim vrstam olja in jo povišala drugim. To povišanje vendar ni doseglo 10%, dogovorjenih pretekli mesec na Dunaju, zato ne bo ostala brez vpliva na cene olja drugod.

Izabela Peron ostane

BUENOS AIRES, Arg. — Izabela Peron, ki se je pretekli četrtek vrnila z enomesečnega dopusta, je izjavila, da bo ostala na čelu republike. Nekateri so upali, da se ne bo vrnila ali vsaj ne za dolgo.

PREDSEDNIK FORD MED NARODOM — Kljub ponovnim poskusom napada nanj predsednik ZDA Gerald R. Ford še vedno rad stopi med množico, ki ga je prišla pozdraviti. Slika kaže predsednika Forda med množico, ki so ga pregledali, predno so jo pustili na Moffett Naval Air Station v Kaliforniji. Nevarnosti za predsednika torej tu ni bilo.

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države:
\$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
• Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States
\$23.00 per year; \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 162 Tuesday, Oct. 21, 1975

Dvoličnost borbe zoper totalitarnost

II.

Portugalsko smo obravnavali zadnjič, ko pod tem naslovom želimo pokazati, kako dvoličen je odnos ameriškega, pa tudi svetovnega javnega mnenja do dogodkov, pri katerih igra fašizem in komunizem vodilno in odločilno vlogo. Pokazali smo na skoraj nezanimanje te javnosti za to, kar se dogaja v Portugalski, čeravno nam bližnja preteklost pripoveduje, kako se je taista javnost vehementno zavzemala po svojih političnih, kulturnih, študentskih, delavskih itd. organizacijah, za svobodo in demokracijo v deželah, kjer je šlo za oblast fašizma, oziroma za obliko in značaj vladanja strogo protikomunistične desnice, ki pa ni vedno in nujno — fašizem.

Objektivni ocenjevalec mora vedno imeti pred očmi resnico, da je avantgarda boja zoper fašizem v komunističnih rokah. Komunisti pa dosledno in načrtno imenujejo fašizem vse politične in druge dejavnosti, ki so zoper komunizem in ga odklanjajo. Z ozirom na to je treba nekaj previdnosti pri ocenjevanju gibanj, ki se aktivno borijo zoper komunizem, pa še daleč niso fašistična. Celotni marsikateri desničarski diktatura v bistvu ni fašizem, čeravno zatira svobodo in preganjanja svoje nasprotnike.

V izvirnem pomenu je fašizem politično gibanje, ki hoče — magari s silo — vladati na korporacijski izgradnji socialnih in gospodarskih odnosov družbe, in zaradi tega odklanja razredno pojmovanje človeške družbe, ki tvori bazo komunistične doktrine. Korporativizem zahteva stanovsko in poklicno sodelovanje socialnih skupin in društev iste stroke in to zahtevno uveljavlja z nasiljem, če ne gre zlepa. Drugačne ureditve družbe ne dopušča, vsled česar je ta sistem totalitarizem, nedemokratičen, absolutističen. Jasno je, da je na podlagi te opredelitve danes pravega fašizma malo na svetu. Pod mogočnim vplivom komunistične propagande pa se vsa desničarska, zoper komunizem naperjena diktatura, bodisi vojaška ali civilna, na splošno imenuje fašizem.

Po tej naši objektivni definiciji je bil Salazarjev korporacijski sistem na Portugalskem pravi fašizem, ne moremo pa tako imenovati n. pr. bivše vojaške diktature v Grčiji, niti ne enake vojaške vlade v Čilu. Francov sistem v Španiji, ki nas v tej zvezi najbolj zanima, je tako blizu pravega fašizma, da mu opravičeno damo to ime, kakor ga tudi lahko damo Hitlerjevi verziji fašizma v tretjem Reichu. Vsi ti fašizmi in quasi "fašizmi" pa niso med seboj povezani s trdno ideološko osnovo in nimajo skupnega centra in vodstva, kakor ima vse to marksistični komunizem. Zato so svobodni in miru na svetu neprimerno manj nevarni, kot je komunizem.

Po teh potrebnih razmišljanjih se vrnimo k Španiji, k dogodkom v nji pred 40 leti, analizirajmo reakcijo svobodnega sveta do tistih dogodkov in jo primerjajmo z reakcijo do sedanjih dogodkov na Portugalskem, in istotako do sedanjih dogodkov v Španiji.

Ali je dal zadovoljiv odgovor McWilliams, urednik več kot 100 let starega ameriškega magazina The Nation, ki je vse od začetka boljše vizma v Rusiji na vso moč hvalil Sovete in poveličeval njihov režim? Te dni je namreč McWilliams dal sledečo izjavo (citiram): In subsequent years, as I learned more, there were things in the life of the Soviet Union that no one could approve. Granted the Soviet Union was a dictatorship. So were the Nazis. I never equated them because I saw a potential in the Soviet Union that I never saw in the Nazis.

Ali ni neko zrno razlage v besedi "potential", s katero se daje prednost komunistični totalitarnosti pred fašistično? Toda ta odgovor je za svet katastrofalen. Pomeni namreč v najbolj prvotnem pomenu besede "potential" mogočnost (možnost) raztegnitve komunističnega totalitarizma čez ves svet, česar fašizem zaradi različnosti svoje strukture in ideologije nikdar ne bi mogel.

Morda ima bolj prav sam vodja španskega fašizma s trditvijo, da je proteste od zunaj (najbolj poudarjene z od-poklicem 15 ambasadorjev) spravila v akcijo levičarska konspiracija masonov v vodstveni plasti s sodelovanjem komunističnega terorističnega preyratništva. Kakor je ne-sporno dognano, so evropski framasoni (v nasprotju z večino ameriških) odločni sovražniki Boga in vere vanj. Zato bi bila v tem primeru verjetno njihova povezava s komunističnimi agresivnimi ateisti v boju zoper fašizem, ki ne preganja Boga, in razumljiva njihova dobrohotna prizanesljivost do marksističnega brezbožnega totalitarizma.

Tako bi končno ves boj med dvema totalitarnima sistemoma zadel na zadnjo skrivnost življenja: na Boga in Satana. Ali leži v tem odgovoru resnica o dvoličnosti borbe zoper dvojni totalitarizem naših dni?

L. P.

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, ILL. — (LXXIX.)

— V pomladi l. 1946 sem dobil nepričakovano obvestilo od taboriščnega "vodstva", naj preneham s predavanji. Vzrok: Nisem bil dovolj "naš" in "prijatelj Stražarjev". Bil sem prijatelj vseh akademikov, ne samo Stražarjev. Ti so bili "vodstvu" trn v peti. Hitro sem končal predavanja in ocenil učence. Vendar sem ostal z vsemi člani "Lepše bodočnosti" še nadalje v zvezi. Tudi smo nadaljevali z izdajanjem "Lepše bodočnosti". To smo v začetku razmnoževali v Lienzu, pozneje pa v taboriščni tiskarni z dovoljenjem dr. Blatnika. Ob koncu šolskega leta je ravnatelj Marko Bajuk v šolskem Izvestju dal našemu društvu laskavo oceno: "Odkar se je osnovalo društvo 'Lepša bodočnost', je v kmetijski nadaljevalni šoli porastla disciplina in tudi učni uspehi." Vesel sem bil tega priznanja.

Ko smo se preselili v pozni jeseni 1946 v Spittal ob Dravi, smo spoznali, da je bolje, da prenehamo z društvom "Lepša bodočnost". Članom taboriščne KA so celo prepovedali sodelovati pri tem listu. Kmalu smo se znašli. Bila nas je majhna skupina. Sklenili smo, da ne bomo prenehali z delom. Prišli smo izdajati mesečnik "V nove zarije". Izpovedali smo v tem glasilu svojo slovensko državno pripadnost. List je ilustriral prav posrečeno g. Vinko Mirt, Ljubljancin, danes v Braziliji. Sodeloval je s prav lepimi prispevki g. Lojze Novak, dijak spittalske gimnazije. Pozneje sem zapazil njegove prav lepe črtice v slogu Ivana Cankarja v "Zborniku Slovenije". Zakaj se nič več ne oglasi, ne vem. Imam pa še vedno stike s člani te skupine, ki se je zbirala pri meni. Delno so v Argentini, (eden je celo duhovnik), drugi so se preselili v Kanado, v Brazilijo in še kam drugom. Bili smo pa pod nadzorom gotove skupine ljudi, ki je pazila, kdo prihaja k meni. Imeli smo pri meni sestanke in večkrat razmotrivali o slovenskih problemih, zlasti o slovenski državni misli. To je bil pa v očeh nekaterih krogov velik "zločin". Ob razhodu smo se sestali pri meni ob čajanki in obljubili zvestobo slovenski državi misli. Kolikor vem, vsi od teh so ostali zvesti tej ideji.

(Dalje sledi)

Kaj naj napišem, da bo vsem prav, zlasti onegavemu Tonetu Newyorškemu, ki daje nasvete drugim pisnikom, kako naj pišejo. Vsak piše tako, kot misli, da je prav. Saj tudi vsi ptiči ne pojejo enako. Kako dolgočasno bi bilo, če bi vsi peli iste "viže". Isto je s pisanjem. Prav pusto bi bilo, če bi vsak posnel Tone-taj, ali narobe vsi "Totega Stajerca" itd.

Torej, kaj je novega v naši naselbini in v okolici? — Slovenska šola je pričela s poukom v soboto, 4. okt., in v nedeljo je bila otvoritvena sv. maša ob prav lepi udeležbi naše nadebudne mladine in staršev. Po maši pa je bil v spodnji dvorani sestanek staršev in učiteljev. Prišla je tudi upraviteljica farne šole sestra Theodora, ki je povedala nekaj besed v spodbudo staršem in otrokom. Rekla je tudi, da je doma iz Karlovcev, "tam preko Kupe" in da je prav, da se tudi otroci slovenskih staršev učijo jezika svojih staršev. — Mladinska sv. maša bo tudi v bodoče vsako četrto nedeljo v mesecu. Petje bo odslej učil p. Vendelin. Dr. Jože Goršič, ki poučuje višješolsko mladino, je poudaril, da zahteva od učencev red in disciplino. Podčrtal je, da je sedaj tudi sloven-

ščina priznana kot drugi učni jezik na višjih šolah in na kolegijih. Učenci bodo morali delati posebne izpite, kateri se jim bodo upoštevali pri redovanju. Voditeljica Slovenske šole ga. Ana Gaber je posebno podčrtala potrebo čimbolj tesnega sodelovanja med šolo in starši. Uveden je tudi otroški vrtec, ki je združen z nižjim oddelkom. Vodila ga bo ga. Krista Arko. Višji oddelek poučuje g. Jože Rus.

V nedeljo, 16. novembra, bo v Lemontu spominska proslava 16. obletnice smrti škofa Gregorija Rožmana in obenem tudi spomin na 30-letnico pokola slovenskih protikomunističnih borcev. Ob 2. pop. bo sv. maša, nato pa kratek program.

Se na nekaj moramo opozoriti čikaške in okoliške Slovence. V soboto, 1. nov., in v nedeljo, 2. novembra, bo na Navy Pier spet odprta mednarodna razstava, katera vsako leto privlači ogromno ljudi vseh narodnosti. Tudi slovenska čikaška skupnost bo zastopana na tej razstavi. Ga. Metoda Fischinger je že izdelala načrte in sama naslikala lepote slovenskih gora. Gotovo bo tudi še kaj drugega vmes. Ne bo manjkala tudi slovenska kuhinja. Slišala sem, da se že sedaj pečejo potice in druge broste. Vsega pa mi ga. Fischingerjeva le ni povedala. Slovenici, vsi takrat na Navy Pier. Pokažimo, da znamo ceniti tako kulturna prizadevanja slovenskih ljudi, videli pa bomo tudi, kaj zmorejo druge narodnosti. Gospodična slovenskega paviljona bo letos Miss Magda Simrayh.

Č. g. Jože Ferkulj je te dni, ko to pišem, naš gost v Chicagu. Pravzaprav pri Gabrovih. Vsak dan imamo končevirano mašo ob 8. zj., ki je obenem tudi šolska maša. Tudi "Totega Stajerca" je obiskal.

Veselo vest za Slomškove častilce prinaša ljubljanska "Družina". Mariborski škof Držeknik je svojim duhovnikom in vernikom sporočil, da je tudi drugi cenzor Slomškovih spisov končal svoje delo in je napisal 150 strani obsežno, zelo laskavo poročilo. Sedaj se bo lahko začel tkzv. apostolski postopek in bo imel odsluž služabnik božji Slomšek naziv "častitljivi" služabnik božji. Škof pravi, da so številna čudežna uslišanja, ki dokazujejo njegovo svetost, toda potrebna sta dva potrjena čudeža, da bo lahko Slomšek prištet k blaženim. Potrebna je molitev, potrebni so tudi denarni doprinosi. Slovenci, pokažimo se kot Slovenci in katoličani tudi v dejanju. Molimo k Očetu Luči, od katerega pride vsak dober dar, da poveleča s čudeži oba naša slovenska velikana, Friderika Baraga in Antona Martina Slomška.

Ave Maria koledar je prvi, ki nas vsako leto ob tem času obišče. Lep je, v naglici sem ga prelistal. Je posvečen predvsem 50-letnici kronanja Marije Pomagaj na ameriških Brezjah po škofu Antonu Bonaventuri Jegliču 27. junija 1926. Več o tem drugič.

Naši sosedi pri nekdanjem slovenskem Sv. Juriju v Južnem Chicagu so pred kratkim priredili izlet v Las Vegas. Videli sem bus, ki je obstal tudi pred Sv. Stefanom in pobral nekaj "romarjev".

V pogledu brezposelnosti je naše mesto in z njim okolica najbolj prizadeto. Brezposelnost

je poskočila od 9.5% na 10.2%. Zakaj administracija ne uvede velikih javnih del? Sedaj delijo brezposelne podpore, ljudje, ki ne delajo, seveda tudi ne morejo plačevati davkov. Predsednik Ford je v Chicagu izjavil svojim republikanskim prijateljem, da je in bo vetiral vsak nepotreben izdatek. Ti "nepotrebnosti" izdatki zadenejo najbolj revne in srednje sloje.

Ne pozabite, da je v soboto,

Ameriška časnikarica o obisku v Jugoslaviji

Pod tem naslovom je izhajala v listu "Suburban" v Vermontu lansko leto serija desetih člankov. Napisala jih je urednica lista. Bila je v skupini 28 ameriških časnikarjev, ki jih je jugoslovanska vlada povabila na obisk.

Ceprav se iz člankov vidi, da je časnikarica od časa do časa nasledla očitvidni propagandi vodičev, vendar moramo na koncu branja priznati, da to nasledanje ni bilo posebno temeljito.

V prostem prevodu vam bomo dali samo to, kar se nanaša na Slovenijo in kar se tiče izključno opisovanja narave in pokrajine.

Ob 7. uri zjutraj stopim iz svoje spalnice na balkon, da vidim, kakšno bo vreme. Megleno je in zdi se, da bo deževalo. Toda to ni tisto, kar mi zapre sapo, ampak... pod menoj v čistem, modro-srebrnem megličastem ozračju leži prekrasno jezero. Obdajajo ga zeleni griči, ki se dvigajo vse okrog iz razdeljene obale.

Sredi jezera je zelen otok. Iz otoka se dviga rdeče obzidje, ki raste in se razvije v belo cerkev z zvonikom.

Na drugi strani jezera je strma, gola, skalnata stena, ki se dviga v siv brnik, kakor bi bila iz jekla. Na vrhu stene kraljuje pravilni grad. Vse naokrog, kamor seže oko, se dvigajo gore višje in višje. Okoli hotela so grede polne vrtnic, pa tudi zadaj v vlažnih gozdovih rastejo prekrasne divje rože.

Za trenutek se mi zdi, da sem v Disneyjevi deželi (Disney land). Toda takoj se zavem, da delam s tako primerno krivico tej prirodni lepoti.

Tista cerkev je pa resnična in v uporabi. Na obali pod veliko skalno je pristan in ob njem čolni, s katerimi se ljudje pripeljejo v cerkev. Grad je blejski grad in mi smo na jezeru Bled, tretji dan našega bivanja v Jugoslaviji.

Grad so zgradili l. 1004. Preživel je mnogo vojn, turških vpadov in končno nacistično razdejavanje. Nacisti so morali konec druge svetovne vojne grad zapustiti. Po vojni so grad popravili in uporabili originalne skale. Nekaj zakladov je ostalo nedotaknjenih.

Take pokrajine s takim jutranjim razgledom našega spenjanja po kameniti stezi na grad, tako ljubko urejenega vrta z gredami na dvorišču gradu, male kapelice s poslikanimi stenami in starinskimi omarami ne bomo nikoli več videli in doživei. Dopovedujemo si, da kaj tako lepega ali podobnega ne bomo več srečali. Zato napravimo čimveč posnetkov in ohranimo čimveč spominov, ker nič ne more prekositi te lepote.

Grad je v Sloveniji. Tam je tudi Kropa, ki smo jo še isti dan obiskali. Kropa je bila stoletja majhna vas kovačev. Naš voditelj je rekel, da leži Kropa na koncu sveta. Tako pravimo tudi v Ameriki zakotnim krajem.

Evropejci so navajeni na stara mesta, vijugaste ozke ulice, na kamenit zakrpan tlak, na strehe, pokrite z rdečo škodljavo opoko, na balkone, nadstrešnike in okna polna živih rož, ki se vijejo po steni navzdol. Ljudje, ki živijo že 200 let v Ameriki, tega ne poznajo.

Nenavadnost te vasice poveča

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?" Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja
"Toti Stajerc"

Ne pozabite, da je v soboto, 25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v šoli vprašal Jožeka: "Zakaj je hudobni duh v raju izkušal Evo in ne Adama?"

Jožek malo pomisli in pove: "Zato, ker imajo ženske vedno prednost."

*
Že kaj trgate po brajdah in že kaj prešate, je radoveden "Toti Stajerc".

Vse lepo pozdravlja

"Toti Stajerc"

25. oktobra, 25-letnica Slovenske radijske ure!

Katehet je v

JANEZ JALEN:

BOBRI Prva knjiga SAM

Karp si ni upal več približati Roži. Stal je s hrptom proti vhodu, stiskal pesti in zobe in grozil: "Čakaj, kadar boš moja. Z najtežjim jermenom te golo pretepem."

"Ne boš me. Prej se zabodem."

Jezerna je ponosno zavrnila z bodalom v roki stala v kotu. Karp pa se je od togote krivil in škripal z zobmi: "Čakaj, čakaj, čaaa—"

Bunk! Karpu je priletel težek udarec za vrat. Zvrnil se je na tla kakor pobit junec. Nobene besede ni mogel več spregovoriti. Samo grčal je.

"Se že predrami." Ostrorogi je Neokretnega še brenil. Potem ga je za noge potegnil ven na mrzlo mostišče.

Jelen se je vrnil v koč in povedal: "Se mi je kar zdelo, ko sem ga zagledal raz sleme, da bo zdijal. Na vso sopo sem hitel in prišel še ravno prav."

"In če si ga ubil?" se je zaskrbnjeno oglašila Jezerna. "Ga nič škoda ni," je odsekal Jelen.

"Potem bi bilo res najbolj pametno, da se zabodem. Tvoja ne morem biti." Roži je šlo na jok.

Zunaj pred vhodom je že javskala Redkozoba Ščuka. Pa tudi Neokretni se je oglašil in že vstajal.

"Slišiš, Jezerna?" je opozoril Jelen: "Ne bo ga kraj ne, ko nič prida ni."

"Kako govoriš," je posvarila Roža.

Kodrolaski se je kri že ustavila. Umila si je že precej zatekel obraz in rekla, da tudi ona pospremi Jezerno. Ne ostane rada sama doma.

Vsi trije so odšli raz mostišče na led. Navezali so si drsalko.

Jelen je imel koščene, dekleti pa iz trdega lesa.

Prijeli so se za roke. Jelen je bil v sredi. Niso mogli kaj prida hiteti. Drsalke po zasreženem ledu niso rade drsele. Šlo je pa vseeno hitreje, kakor bi pa mogli teči po ravni trdini.

V prelivu med prvima otokoma so se ustavili. Ozrli so se nazaj. Večerno sonce je obsevalo novo kolišče Ostrorogega. Daleč za njim pa so rdeli zasneženi Grintovci.

"Tak tako, Sinjeoka," je spregovorila Jezerna: "Morebiti se nikoli več v življenju ne vidiva. K vam tako kmalu ne bom mogla priti. Kar gotovo te prej odpelje Udarni Jalen. Bodi srečna!"

"Tudi ti, Jezerna Roža!" Kodrolaski je bilo težko, čeprav si je zaželela čimprej zaživeti z Jalamom.

"Saj si slišala, kakšno življenje mi je obljubljal Karp. Jermen na golo tlo." Roža se je bridko nasmešnila.

"Saj, ne boš njegova."

"Rajši se vgreznem v najgloblje močvirje, da zgine vsaka sled za mano." Jezerna je jezno zablisnilo oko.

"Veš kaj, Ostrorogi," si je domislila Sinjeoka: "Kadar bo Jezerna tvoja žena, jo kdaj pripelješ s sabo na skalo sredi potoka v koncu Dolge dooline. Jaz pa pridem z Jalamom v votlino pod Golo goro."

"Saj res!"

Razšli so se. Ostrorogi in Kodrolaska sta oddrsala nazaj proti izlivu jezera. Jezerna Roža je pa še dolgo stala v zamrzlem prelivu in gledala za njima.

Za prirosten vrh — cerkvice sv. Treh kraljev stoji dandanes na njem — za belo zasneženi vrh pa je zahajalo veliko in kaj malo

gorko zimsko sonce. Rožnatordeča zarja se je na široko razlivala čez nebo. Obetala je še za naprej lepo vreme.

ZRAVNANI PREHODI

Večerno sonce je sijalo na novo zgrajeno kolišče Ostrorogega Jelen. Odbijalo se je od ogoljenih brunc na mostišču. Po sivkastorumenih strehah iz posušene visoke močvirske trave so se preliali nizki zadnji žarki pred zatonom. Troje koč, večja in dve manjši, so daleč metale svoje sence na led. Koče same, čeprav nove, le kaj malega bo treba še dopolniti spomladi, so pa kakor spale. Ni se še kadilo izpod slemen.

Okrog obširnega ognjišča v visoki srednji koči so stali Ostrorogi Jelen, Sinjeoka Kodrolaska, Premeteni Navihanec in njegov brat Pegasti Ris. Bevske je sedel mirno na tleh poleg njih in ni repkljal, kakor bi se tudi on zavedal, da so vseh oči pazno uprte samo na ognjišče.

Vsi so molčali. Ostrorogi Jelen se je sklanjal nad vnetilo, urno potegoval vrtilo sem in tja, da je drgalo v jamici, zavrtani v presušeni mehak les, kar plesalo. Namletil prah se je že smodil. Hitro, kakor se mu doslej ni še nikoli posrečilo, je Ostrorogi zanetil na še neozganem ognjišču nov ogenj. Visoko je zaplapolal plamen proti ostrjšemu. Strop, narejen iz okroglice, mu je prestregel pot, da ni mogel obližniti slamnate strehe.

"Na dobro srečo, na dobro srečo!" so Ostrorogemu veselih obrazov voščili uspehov polno bivanje v novem domovanju Sinjeoka, Navihanec in Ris. In sebi seveda z njim vred.

"Na dobro srečo vsem nam!" je odgovoril Jelen. Ponosno je stal poleg ognjišča. Zavedal se je, da je ta dan, ko je prižgal v novem kolišču nov ogenj, ki naj dolge rodove ne ugasne, postal od vsakogar neodvisen in začetnik novega rodu. Som ga je sicer nagovarjal, naj vzame ogenj kar s sabo raz njegovo ognjišče, pa mu niti odgovoril ni. Samo strmo ga je pogledal.

(Dolge prinodnajič)

Auditors: Mollie Frank, Josephine Bradach, Carolyn Budan
Wardrobe: Marie Shaver
Librarian: Mollie Frank, Marie Babbitt
Stage: Joe Novak, Frank Ivancic, William Mehaffey
Publicity: Charles Tercek, Mollie Frank, Carolyn Budan
Rehearsals every Thursday at 8 p.m. in SNH, room 2.

PEVSKI ZBOR SLOVAN

Častni predsednik Joseph Durjaja, predsednik Joseph Penko Jr. podpredsednik Frank Ivancic, tajnik in blagajnik Matthew J. Dolenc, 1815 Sunset Drive, Richmond Heights, O. 44133 tel.: 261-1921, zapisnikar Rudolph Ivancic, knjižničar Donald Mulec. Nadzorni odbor: Al Hribar, J. Hrovat, J. Poznik. Pečovodja Frank Vauter.

Vaje so vsak tork ob 8. uri zvečer v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave., Euclid, Ohio.

PEVSKI ZBOR KOROTAN

Predsednik: France Lovsin
Podpredsednica: Marija Sekne
Tajnik: Jože Likozar
Blagajnik: Janez Tominc
Arhivarica: Anuška Lekani
Nadzorni odbor: Ivan Hauptman, Marusa Pogačnik, France Sever
Odborniki Metka Hauptman, Metka Kmetič, Kati Kocjan, Leni Skubit, Mojca Slak, Peter Dragar, Tone Hauptman, Viktor Kmetič St., Viktor Kmetič Ml., Andrej Kokal.
Pečovodja ing. Franček Gorensek

Naslov: Pevski zbor Korotan, 741 Kenbridge Dr., Cleveland, O. 44143

PEVSKI ZBOR JADRAN

Predsed., Florence Unetic
2 podpreds., Gil Dobida in M. Dolsak
Tajnik-blagajnik Frank Bittenc, 2004 Nelawood Rd., E. Cleveland, O. tel. 541-2102.

Zapisnikarica Betty Rotar
Arhivarice: Mary Pečjak, Louise Cosgrove, Kathleen Cesan
Nadzorni odbor: Ann Kristoff, J. Tapko, Frank Kristoff.

Glasbeni odbor: Reg. Resnik, F. Kristoff, Angie Zabišek, F. Dobida Wilma Tibjash, Florence Unetic.
Veselični odbor: Sophie Bayok, Bertha Dvogan, Ann Kristoff, C. Wolf, S. Matuch.

Poročevalci: Mr. Kaferle, Wilma Tibjash, Betty Rotar, L. Cosgrove.
Pečovodja, Reginald Resnik
Pevske vaje vsako sredo ob 8. uri v SDD na Waterloo Rd.

"SLOVENSKI FANTJE"

Pečovodja: Martin Košnik, Predsednik: Jože Melaher
Podpredsednik: Joseph Penko, Jr.
Tajnik: Daniel Postotnik, 6926 Hecker Ave., Telefon 431-7341.
Blagajnik: Joseph Marinko
Gospodar: Vinko Rožman
Glasbeni odbor: Janez Rigler, Viktor Modic, Matt Dolenc
Pevske vaje se vršijo v cerkveni dvorani pri sv. Vidu.

Dramatska društva

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA

Predsednik — Ivan Jakomin
Podpredsednik — Stefka Smolic
Tajnik — Frank Zalar Jr., 682 E. 159 St. Tel.: 681-7279
Blagajnik — Matija Hovevar
Zapisnikar — Nezka Tome
Programski odbor — Sreco Gaser, Ivan Hauptman, August Dragar, Mojca Slak, Janez Tominc, Jaka Mejac

Oderski Moister — Frank Jenko, Slavko Stepec, Ivan Kosmac
Nadzorni odbor — Tone Stepec, France Hren, Milan Zajec
Seje vsak prvi ponedeljek v mesecu ob osmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Slovenski domovi

DOM ZAPADNIH SLOVENCEV

6818 Denison Ave.
Bob Prince, Predsednik; Anthony Simcic, Podpredsednik; Pauline Stepic, Blagajničarka; Mary Estanik, Zapisnikarica; Ella Pultz, Tajnica Nadzorni odbor, Mary Estanik, Anthony Simcic, Marie Zeitz.
Seje vsaki tretji četrtek v mesecu ob pol 8 uri Zvečer.

FEDERACIJA SLOVENSKIH NARODNIH DOMOV

Predsednik Edward Skufca, podpred. Ella Samanich, tajnica Anna Mae Mannion, blagajnik Harry Elatnik, zapisnikarica Josephine Zakrajsek, dopis. tajnik Dan Pavsek, nadzorniki Louis Sajovic, Mary Dolsak, Louis Fink. Seje so vsaki drugi mesec.

SLOVENSKI NARODNI DOM NA ST. CLAIR AVE.

Predsednik: Edward Kenik
Podpredsednik: Albin Lipold
Tajnica Ann Marie Zak, tel. 361-3112
Blagajničarka: Frances Tavcar
Zapisnikarica: Julia Pirc
Nadzorni odbor: Josephine Stwan, Cyrl Rovasek, Ulrich Lube, Frank Bavec, Antonia Zagar
Gospodarski odbor: Carl Stwan, preds., James Novak, Joe Batis, June Price, John Perencevic.
Odbor za razne aktivnosti: Stan Mezie, Josie Zakrajsek, Max Zelodec, Zeno Zak, Louis Arko
Oskrbnika doma: Franc in Olga Veber

Odvetnik: Charles Ipavec

Seje direktorija so vsak drugi

torek v mesecu v sobi nasproti urada S.N.D. Začetek ob 8 uri zvečer.

KLUB LJUBLJANA

Predsed. Kristina Kovach, podpredsed. Martin Komocar, tajnica Steffie Koncilija, 15611 Saranac Rd. GL 1-1876; blagajnik Tony Yerak zapisnikarica Frances Klun. Nadzorni odbor: Jennie Grčar, Mary Branisel, Cecelia Znidar, Kuharica Mary Dolšek. Frank Rupert, stric; Angela Barkovic, teta. Pečovodja Frank Rupert. Muzikant John Grabnar. — Seje se vršijo vsak zadnji tork v mesecu ob 8. uri zv. v AJC na Reher Avenue.

DIREKTORIJSLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA NA REHER AVE. EUCLID, OHIO

Častni Predsednik, Joseph Trebec
Predsednik, John Evatz
Podpreds., John Troha
Tajnik, Stanley Pockar, Tel. 732-8662

Blagajnik, William Frank
Zapisnikar, Ray Bradac
Nadzorni odbor: Louis Sajovic, Preds., John Hrovat, Stephen Kasunic, Gospod. odbor: Ed Leskovec, Preds. Joe Petric Jr., Joseph Klopovic. Direktorji: Joseph Kusar, Matthew Dolenc, Phillip Alich, Robert Badza. Hišnik: Joseph Petric, Sr. Poslovodja Charles Starman. Seja je vsako tretjo sredo v mesecu ob 8. uri zvečer v SDD na Reher Ave.

SLOVENSKI DOM

15810 Holmes Ave.
Predsednik, John Habat, Jr.
Podpredsednik, Cyril Stepec
Blagajnik, Joseph Ferra
Zapisnikar, Daniel Pavsek, Jr.
Tajnik, Frank Koncilija
Nadzorniki: Mary O'Kicki, Al Marn, in Frances Somrak
Hišni odbor: Eugene March, John Churney, Edward Kocin
Ostali Direktorji: Sophie Magayna, John Jevnikar, Henry Bokal, Daniel Pavsek, Sr.
Zastopniki za Federacijo: Daniel Pavsek, Jr., Al Marn, Joseph Ferra
Upraviteljica: Agnes Kolovich
Seje so vršijo vsak četrty ponedeljek v mesecu ob 7:30.

SLOVENIAN WORKMEN'S HOME

15335 Waterloo Rd
Cleveland, Ohio 44110
Predsednik, Anthony Sturm
1. podpreds., Harry Blatnik
2. podpreds., Robert Devlin
Tajnik, Frank Videmsek
Blag., John Prince
Zapisnikarica, Cecelia Wolf
Nadzorniki: Tony Pryately, Frank Kess, Mary Dolsak
Gosp. Odbor: Charles Starman, Frank Kristoff, David Uchelovich, Frank Koss
Upravni odbor: Jennie Marolt, John Cech, Walter Lampe
Uradne ure vsak ponedeljek, sredo in petek zvečer od 7. do 9. ali po dogovoru: 481-5378 ali 261-2718.
Seje četrty četrtek vsak mesec.

LADIES AUXILIARY OF SLOVENIAN WORKMEN'S HOME

15335 Waterloo Road
President, Jennie Marolt; Vice-Preds., Mary Dolsak; Secretary Cecelia Wolf, 261-0436; Recording Secretary, Florence Slaby; Auditing Committee: Sophie Bayuk, Mary Koss, and Mary Furlen. Publicity Ann Kristoff.
FISH AND OTHER DINNERS EVERY FRIDAY FROM NOON TO 8 P.M.

SLOVENSKI NARODNI DOM, MAPLE HEIGHTS, OHIO

Predsednik Louis Fink, podpredsednik Fred Filiips, tajnik Emil Martinek, blagajnik Joseph Stavec, zapisnikar Anton Perušek, nadzorniki Frank Urbancic, Al Glavic in Anton Kaplan, gospodarski odbor John Semich, Al Glavic, Anton Kaplan in Albert Lipnos, odborniki: Mildred Lipnos, Antonia Stokar, Louis Kastelic, Ann Rank, Andy Scinkovec in Louis Ferfolia. Seje vsaki četrty tork v mesecu ob 7:30 zvečer, v S.N.D., 5050 Stanley Ave., Maple Heights, Ohio.

LADIES AUXILIARY OF EUCLID SLOVENIAN SOCIETY HOME

20713 Reher Ave., Euclid, Ohio
President, Mary Kobal
Vice President, Christine Kovatch
Recording Secretary, Marica Lokar
Secretary and Treasurer Mary Ster, 1871 Rush Rd., Wickliffe, Ohio
Tele.: 944-1429

Audit. Committee: Christine Kovatch, Anna Kutcher, and Danica Hrvatin

FISH FRY'S SERVED EVERY FRIDAY FROM 11 AM TO 8:30 PM AND OTHER MENUS.

UPRAVNI ODBOR KORPORACIJE "BARAGOV DOM", 6304 St. Clair

Predsednik Joseph Nemanich; podpredsednik: Frank Grdina; tajnik: Janez Ovsenik, 7505 Cornelia Ave. blagajnik: Janez Breznikar; upravnik: Jakob Zakelj; Baragova prosveta: Frank Cerar; knjižničar: Lojze Bajc; pravni zastopnik: Edmund Turk; odborniki: Stanko Vidmar, Franc Slemc, Jože Starič, Jože Tominec, Tony Škrl, Franc Kamin. — Dom ima prostore za razne prireditve. Telefon: 361-5926 ali 432-0142.

SLOVENSKA PRISTAVA

Predsednik: Joze Leben
Podpredsednik: Joze Kristanc
Blagajničarka: Berta Lobe
Tajnik: Miro Erdani, 922 E. 216 St., Euclid, Ohio 44119, Tel. 486-3495

Odborniki: Ivan Hovevar, Ivan Kosmac, Pavel Lavrisa, Franc Lovsin, Lojze Mohar, Stane Mrva, Konrad Peklar, Lojze Petric, Edi Podražaj, Frank Rihtar, Janez Škerl, Janez Skubic, Janez Svigel, Janez Varšek, Vili Zadnikar, Tone Zidar. Nadzor odbor: Marija Lunder, Branko Pfeifer, Mate Resman. Razsodišce: Franc Kovacic, Ivan Brlec, Lojze Burjes.

Duhovni vodja: Rev. Pavel Krajnik.

SLOVENSKI NARODNI DOM

3563 E. 80 St.
Predsednik: Al Sražar
Podpredsednik, Alan Novak
Tajnik, Mary Wolf
Blagajnik, Ray Habian
Zapisnikar, Eddie Skufka
Nadzorniki: Richard Martinsek, Antonia Stokar, Mary Prosen.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHISTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA KATOLIŠKA ZAVAROVALNA ORGANIZACIJA V AMERIKI

• Mi izdajamo najmodernejšo celoživljensko in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta; vsote so neomejene nad \$1,000.

• Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, prilžnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd.; nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev za otroke.

• SLOVENCII! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEMI!

• ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

AMELIA MRAMOR, društvo št. 85, Tel. 282-8530
1926 Nantucket Dr., Lorain

MICHAEL CERNE, društvo št. 101, Tel. 282-6216
1337 W. 38th St. Lorain

ROSEMARY DUH, društvo št. 224, Tel. 432-0458
1069 East 66th St., Cleveland

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway Maples Heights

Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obitnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnine. Se pripravljamo.

ANDY HOCEVAR in SINOV

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

MULLALLY POGREBNI ZAVOD

Nahaja se med Memorial Shoreway in Lake Shore Blvd.
365 E. 156th St. KE 1-9411

- ★ Vse predpriprave v naši posebni privatni sobi.
- ★ Vera narodnost in privatni običaji upoštevani.
- ★ Parkirni prostor. Zračevalni sistem.

24 urna ambulančna posluga in aparat za vdihavanje kisika.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

Moj novi naslov: .....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

Imenik raznih društev

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M.
Commander Mary Kolegar,
Hon. Lt. Commander Pauline Stampfel, Recording Secretary Frances Tavcar, Record-Keeper and Sick-Benefit Sec. Josephine Stwan, 24151 Yosemite Dr., Cleveland, Ohio 44117, tel. 431-4582. Auditors Frances Tavcar, Chmn. Sylvia Mataich, Ursula Unetic. Representatives for the Club of Association of the S.N.H.: Frances Tavcar, Josephine Stwan. Representative for the Conference of S.N.H. Josephine Stwan. Regular meetings are held the first Saturday of every month at 2 p.m. at Slovenian National Home, 6409 St. Clair Ave. Room across the office of SNH.

CARNIOLA TENT NO. 1288 THE MACCABEES

Častni predsednik Thomas Mlinar, Predsednik Louis Dular, podpredsednik Carl J. Stwan, Taj. in blag. Frances M. Tavcar, 903 E. 73 St. 361-1918 ob 7. zv., zapisnikar Anton Zupan. Nadzorniki: Anton Zupan, Carl J. Stwan, Joseph Drobnič, Sgt.-at-Arms Joseph Drobnič, F.M. of G. Jerry Glavac, S.M. of G. Joseph Moze, Strazar Leo Kolegar, Reditelj Jacob Subel. — Društvene seje četrty nedeljo vsaki drugi mesec v 1. 1973 — jan. mar. maj, jul. sept. nov ob 9:30 dop. v Slovenskem narodnem domu (stara poslopje) v

sobi nasproti urada S.N.D. Urad zgoraj in uradne ure od 2. do 4. pop.

Oltarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Rev. Rudolph A. Praznik; predsednica Mary Marinko podpredsednica Josephine Stanic, tajnica in blagajničarka Mary Otanicar, 1110 E. 86 St., tel. 11E 1-6993, zapisnikarica Mary Farinik; rediteljica Ivanka Pretnar, Nadzorniki: Dorothy Striša, Jennie Femec. — Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1:30 popoldne v šoli sv. Vida.

OLTARNO DRUŠTVO FARE MARJE VNEBOVZETE

Duhovni vodja Rev. Victor Tomec; preds. Pavla Adamic, prva podpreds. Frances Raischel; druga podpreds. Victoria Skarbetz tajnica in blagajničarka Rose Bavec, 18228 Marcella Rd. 531-6167; zapisnikarica Mary Strancar. Nadzornice: Ivanka Tominec, Mary Podlogar, Milka Novak. Zastavonošinja Mary Kokal. — Skupno sv. obhajilo vsako prvo nedeljo v mesecu pri 8. maši, isti dan popoldne ob 1:30 uri molitvena ura po blagoslovu pa seja v cerkveni dvorani.

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSVETEJŠEGA IMENA FARE SV. VIDA

Duhovni vodja Reverend Edward A. Pevec, predsednik Stanley Hribar, podpredsednik Joseph Hovevar, slov. podpredsednik John Ovsenik, zapisnikar John Hovevar ml. slov. zapisnikar Miro Odar, tajnik Greg Hribar, 1253 E. 60 St., blagajnik Charles Winter Jr. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8.00 sv. maši. — Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

Pevska društva

GLASBENA MATICA

President: Frank Bradach
1st Vice President: Olga Klanchar
2nd Vice President: June Price
Financial Secretary: Robert Klanchar
Recording Secretary: Josephine M. Novak, 1951 Sunset Drive, Richmond Heights, Ohio 44143

V BLAG SPOMIN

OB ČETRTI OBLETNICI SMRTI NASEGA LJUBLJENEGA MOŽA, OČETA, STAREGA OČETA, TASTA

JOHN KROMAR

Svoje blage oči je zatisnil 17. oktobra 1971.

Ni minilo nam še dne, ni minilo še noči, brez spominov naših na Te, odkar zapustil si nas Ti.

Zalujoči:

ROSE — žena,
JOHN in FRANK — sinova,
MARJA in CLARE — snahi,
vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, O. 21. oktobra 1975.